

BG EIF 2008/01

Интегрирана схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за реализиране на дейности, целящи внедряване в практиката на „Общите основни принципи на политиката за интеграция на имигранти в ЕС”

ДЪРЖАВИ – ПОТЕНЦИАЛНИ ИЗТОЧНИЦИ НА КВАЛИФИЦИРАНИ ИМИГРАНТИ ЗА ОБОГАТЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР НА ТРУДА

България започва да се превръща в приемаща имигранти държава. Това е резултат от приемането ни в ЕС и свободното движение на много българи в Европа, устойчивото развитие на икономиката на страната, от бизнес възможностите и нарасналите чужди инвестиции. Все още населението на страната намалява. Миграционната ни политика трябва да се прилага преди всичко в интерес на развитието на Българската икономика

Проблемите с източниците на имигранти трябва да се разгледа в два основни аспекта: временно пребиваващи в страната с разрешение за работа и имигранти получаващи статут на постоянно пребиваващи, и в последствие ставащи български граждани

1.Изборът на държавите източници на квалифицирана работна сила с временно разрешение за работа се определя от няколко фактора:

1.1 Специфичните потребности на българския трудов пазар, свързани с професионалната квалификация на имигрантите. От опита на „Техноимпекс” АД и подписаните през периода 2007-2008 г. над 25 договора с работодатели, търсените професии могат да се групират в пет основни отрасли и направления:

- Лека промишленост – шивачи, гладачи, плетачи, обущари, майстори по поддръжка и управление на машини от това производство. Заявките за този отрасъл са над 600 броя.
- Машиностроене и корабостроене – заварчици, корпусници, оператори на машини с ЦПУ, програмисти и технолози за МЦПУ – над 150 броя.
- Строителство – бояджии, зидари, мазачи, гипсаджии, кофражисти, оператори на пътностроителни машини, общи

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Европейския фонд за интеграция на граждани на трети страни, съфинансирана от Европейския съюз. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Асоциацията на индустриалния капитал в България и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

работници, полагаане на плочки, дограма и т.н. – над 1200 заявки.

- Хотелиерство и туризъм – готвачи, сервитьори, камериерки, перачки, масажисти и др. Поради сезонната заетост тези професии трудно се договарят. Общата заявена потребност е над 1000 броя.
- Информационни технологии -специалисти, ползващи програмни платформи за разработка на софтуерни продукти в областта на машиностроенето, търговията, складовото стопанство, транспорта и т.н.

1.2 Икономическото развитие на страната доставчик и респективно състоянието на пазара на труда в тази страна. Това определя размерите на заплащането и качеството на обезпечаването на местата на живеене, хранене и всичко свързано с бита.

1.3 Образователната система и професионалното обучение на основните професии.

1.4 Отдалечеността на страната източник от Р. България.

1.5 Други мотиви, като предпочитанието на имигранти с български корен от съседните държави като Сърбия, Македония, Молдова, Украйна. Въпреки стремежа за намиране на такива имигранти за временна заетост, финансовите искания попречиха за договаряне на работници от тези страни. Те по-скоро се интересуват от постоянно пребиваване и получаване на българско гражданство.

Като имат предвид горните съображения, държавите, подходящи за набиране на работници за временно пребиваване могат да се подредят така:

2. Страни със сравнително ниска средна работна заплата с голям трудов потенциал.

2.1 Виетнам

Исторически погледнато Р. Виетнам има дълго присъствие в България. Във Виетнам България има изключително силно лоби. Над 50 000 са завършили висше или специално образование у нас и днес са на високи

постове във виетнамската икономика. Още толкова са работили у нас в изброените отрасли.

- Средната работна заплата във Виетнам все още е под 150 щ.д. Дори квалифицирани работници, като заварчик аргоново заваряване със заплата от 500 щ.д./700 лв./ в България е приемлива (българските заварчици от този клас започват от 1300 лв.).

- Всяка година във виетнамския трудов пазар се вливат над 2 милиона нови работници от естествения прираст на населението.
- Въвеждането на модерни технологии в селското стопанство освобождава големи трудови ресурси.
- Последните две обстоятелства са причината в страната над 150 държавни и частни фирми да се занимават с износ на трудови ресурси. Има фирми с над 60 000 работници зад граница за период от 10 години (“Vinaconex – MEC”, “AIC”, “Sovilaco”). Тези фирми са създали учебни центрове за подготовка на хората, изпращани зад граница. Тази подготовка включва не само професионалните умения, но и езикова подготовка и подготовка по бита и обичаите на приемащата страна. Всички тези фирми са лицензирани от държавата и всички техни договори се одобряват от Виетнамското Министерство на труда и ветераните.
- При желание на българския работодател тези фирми организират интервюта и тестове на кандидатите за работа и оценка на резултатите от теста. За някои професии това е изключително полезно.

В резултат на дейността на тези фирми (списъка може да се намери в сайта на тяхната асоциация) през 2008 г. зад граница са работили над един милиона виетнамци в страни като Малайзия, Сингапур, Япония, Южна Корея, Чехия, Либия, Германия, Катар, Австралия, Канада, Нова Зеландия. Образователната система на Виетнам е сравнително добра и завършилите средно училище имат добра обща култура. Правоохранителната система действа стабилно и изключва възможността за наемане на лица с противообществени прояви.

Всички гореизброени факти правят Виетнам изключително подходящ източник на временни имигранти, които влизат в страната с „Разрешение за работа” в съответствие със „Закона за насърчаване на заетостта” и решаващи конкретни проблеми на българските работодатели.

2.2 Индия

Сравнително ниската средна работна заплата и големия излишък на работна ръка правят наемането на ниско квалифицирани работници изключително ефективно. Повече от 3000 фирми имат лиценз от правителството да изнасят работна ръка, но голяма част от тях не са надеждни при избора на специалистите.

В същото време на въпроса защо да се наемат индийски специалисти – Асоциацията на лицензираните износители на работна сила отговарят: Защото:

- 42 % от лекарите в света са индийци;
- 32 % от учените в NASA са индийци;
- 17 % от учените в INTEL са индийци;
- 14 % от работниците на Ксерокс в САЩ са индийци;
- 34 % от работниците на Майкрософт са индийци;
- 28 % от работещите в IBM са индийци.

2.3. Бангладеш е огромен източник на работна ръка със средна и ниска квалификация. 700 фирми са обединени в Асоциация на фирмите за наемане на работници (Bangladesh Association of International Recruiting Agents/BAIRA).

В периода 1980 – 2001 г. три милиона са работили в чужбина. BAIRA и нейните членове организират медицински центрове за гарантиране на здравето на работниците, изпращани в чужбина и курсове за езикова подготовка.

Предлаганите кадри все още обаче са в сферата на строителството, земеделието и общи работници със ниска квалификация.

2.4 Шри Ланка – търсят се специалисти за работа зад граница по 437 професии със над 17 000 позиции.

2.5 Филипините – 3327 са лицензираните агенции за доставка на работна сила зад граница. Създадена е специална асоциация (РОЕА) за контрол на работата на тези фирми, която строго следи спазването на правата на наемните работници. През септември 2009г. е отнето лицензирането на 454 фирми и 44 са временно със спрени права. Експортът на работна сила е един от важните отрасли на страната. Приходите от заплати са 16 426 301 щ.д.

След 2008 г. зад граница са работили 1 464 295 филипинци по данни на Филипинската администрация за задгранична работа (РОЕА). От европейските страни в Италия е имало 22 623 филипински работници, а в цяла Европа – 51 795.

Според статистиката на РОЕА в България работят само 8 филипинци. Изброените страни не изчерпват списъкът на износителите на работна ръка, но те са най активни на световния пазар.

3. Страни в които живеят граждани от български произход

Националният интерес изисква да се работи активно за привличане на чуждестранни граждани с български произход. След създаването на Министерство за работа с тях са нужни законодателни инициативи за подобряване и улесняване на тяхното заселване, обучение и работа в България. Това са интегрирани по произход лица, които най безпроблемно биха се вписали в българското общество познавайки обичаите, културата и българския език.

В заключенията си от декември 2006, по приетия **Глобален подход за миграция**, Европейският съвет призовава Комисията да засили диалога с източните и югоизточните региони съседни на ЕС активизирането на прилагането му. Имат се предвид Албания, Босна Македония, Сърбия, Украйна, Молдова, Беларус, страните от Южен Кавказ. Именно в тези страни живеят общности на граждани с български произход.

България и ЕС имат изградени взаимоотношения с всички изброени страни и води политически и икономически диалог и сътрудничество в областта на миграцията.

BG EIF 2008/01

Интегрирана схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за реализиране на дейности, целящи внедряване в практиката на „Общите основни принципи на политиката за интеграция на имигранти в ЕС”

Трайното привличане и заселване в страната на чужди граждани от български произход може да се реализира само ако законовата уредба им гарантира права равни с тези на българските граждани, които те да могат да упражняват на територията на Република България. Действащите закони и нормативни актове са ограничени за решаването на проблемите на българите с чуждо гражданство. Нормативната уредба не предлага преференции при трайно установяване в страната и не гарантира професионално, социално и психологическо адаптиране.

Получилите българско гражданство за съжаление не оказват значимо влияние на пазара на труда, тъй като не става дума за емиграция от класически тип с прекъсване на връзката със страната на произход и трайно установяване. В повечето случаи се пребивава временно в България за по кратки или по дълги периоди. Въпреки трудовия характер на тази миграция, поради временния характер на заетост, тя не променя съществено ситуацията на пазара на труда. Често получилите българско гражданство търсят реализация в други страни членки на ЕС.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Европейския фонд за интеграция на граждани на трети страни, съфинансирана от Европейския съюз. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Асоциация на индустриалния капитал в България и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

